Contributed by Jef Van Der Elst
zaterdag, 25 december 2010 - Last Updated zaterdag, 25 december 2010

Wat is een IPA?

Patroonsorganisaties en vakbonden komen om de 2 jaar samen om te onderhandelen over een Interprofessioneel Akkoord (IPA). Dit IPA is interprofessioneel omdat het van toepassing is op alle werknemers uit de privésector. Het legt voor meer dan 2,5 miljoen werknemers de minimumlonen vast en vormt de basis voor verdere onderhandelingen in de sectoren (bv. metaal, voeding ...) en later in de grote bedrijven.Verder zijn deze onderhandelingen ook belangrijk voor een aantal minimum uitkeringen (dopgeld,pensioenen...). Deze onderhandelingen zijn erg belangrijk voor de kleine bedrijven en de zwakke sectoren. Vaak is de enige opslag die ze krijgen deze van het IPA. De groep van 10

Deze besprekingen worden gehouden in de groep van 10: 5 toponderhandelaars van de vakbonden en 5 toponderhandelaars van het VBO, de middenstandsorganisaties en de boerenbond. De regering is hier niet bij vertegenwoordigd maar moet het achteraf wel goedkeuren zeker als ze met extra geld over de brug moet komen. De ontslagnemende regering Leterme heeft altijd gezegd dat er deze keer geen extra geld zou komen, maar lijkt daar nu op terug te komen. Deze onderhandelingen zijn ondertussen reeds een aantal weken in alle discretie bezig. Deze week werd beslist om ze verder te zetten na Nieuwjaar.

De inzet

De vakbonden zijn met een duidelijke eisenbundel naar het IPA gegaan:

- geen gemorrel aan de index
- geen dwingende loonnorm, vrijheid van onderhandelen in de bedrijven en sectoren
- verhoging van het minimumloon
- wegwerken van de loonkloof tussen mannen en vrouwen
- verhoging van een aantal uitkeringen
- verlengen van een aantal brugpensioenakkoorden
- oplossen van een aantal discriminaties in het arbeidersstatuut.

Zoals steeds hebben ook de patroonsfederaties luidkeels hun eisen naar buiten gebracht. Zij willen aanpassingen aan de index en zeggen dat er geen ruimte is voor loonsverhogingen. Zoals steeds krijgen hun standpunten ruime aandacht in de media.Waar staan we nu?

Op maandag 20 december bleven er na verschillende dagen onderhandelingen nog twee belangrijke knelpunten:

- Is er ruimte voor loonsverhogingen boven de index?
- Op welke manier moeten de discriminaties in het arbeidersstatuut worden weggewerkt?

Op dinsdag 21 december hebben de vakbonden dan hun instanties geraadpleegd en werd er besloten om verder te onderhandelen. Op 24 december vinden nieuwe gesprekken plaats, maar de echte onderhandelingen zullen pas verder gaan na Nieuwjaar.Wat te doen?

Meer en meer wordt duidelijk wat het patronaat wil bij dit IPA: een loonstop voor de volgende twee jaar en een afbouw van het bediendestatuut. Beide eisen zijn onaanvaardbaar. De afgelopen 2 jaar zijn voor de grote meerderheid van de werknemers in de privésector de lonen gelijk gebleven. De volgende twee jaar moeten de lonen kunnen stijgen boven de index: de werknemers hebben recht op hun deel van de stijgende winsten van de bedrijven. Elke aanval op de index moet tot staan gebracht worden.

De discriminaties in het arbeidersstatuut moeten weggewerkt worden: het is onaanvaardbaar dat voor sommige arbeiders de eerste dag ziekte (carensdag) nog niet betaald wordt en dat de opzegtermijnen en vergoedingen voor arbeiders bij de laagste in Europa liggen. Deze discriminatie moet aangepakt worden, maar dat kan niet door het bediendestatuut aan te vallen. Verlaging van de ontslagvergoedingen maakt het goedkoper en dus gemakkelijker om bedienden te ontslaan.

Verder moet het minimumloon naar omhoog en wel door een brutoloonsverhoging. De ervaring met de jobkorting voor de laagste lonen leert dat wat door een politieke beslissing wordt toegekend even snel weer kan worden afgenomen. Vervroegd brugpensioen moet mogelijk blijven voor wie 40 jaar gewerkt heeft of langdurig met de nacht gestaan heeft. Tenslotte moeten de minimumuitkeringen omhoog: deze zijn bij de laagste in Europa en zijn duidelijk onvoldoenden om op een acceptabele manier te leven.

Hiervoor is een duidelijk en consequent informatie- en actieplan nodig van de vakbonden in gemeenschappelijk front. De vakbonden moeten de arbeiders en bedienden in de bedrijven en diensten informeren over de lastenverlagingen waar de bedrijven van genieten en over het schandaal van de notionele interestaftrek dat er voor zorgt dat veel bedrijven zo goed als geen belastingen betalen. Ze moeten ook een duidelijk actieplan opstellen om op een duidelijke en volgehouden manier deze eisen te ondersteunen.